

Kako i koliko se nezaposlene osobe u Hrvatskoj koriste preventivnom zdravstvenom zaštitom

Luka Vončina, Ivan Pristaš, Miroslav Mastilica, Ozren Polašek, Zvonko Šošić, Ranko Stevanović

CMJ 2007; 48:667-75

Cilj Ispitati povezanost nezaposlenosti i korištenja preventivne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj.

Postupci Podatci o korištenju preventivnom zdravstvenom zaštitom i podatci o zaposlenosti uzeti su iz Ankete o zdravlju odraslih u Hrvatskoj iz godine 2003. Stupnjeviti stratificirani uzorak upotrijebljen je da se odredi reprezentativan uzorak (n=9070) opće hrvatske populacije odraslih osoba. Za statističku obradbu podataka rabljena je postupna binarna logistička regresija. Za procjenu povezanosti nezaposlenosti i uporabe preventivne zdravstvene zaštite rabljen je omjer izgleda, uz kontrolu u odnosu na dob, spol, područje države, vjeru, bračno stanje, stupanj obrazovanja i udaljenost od ambulante liječnika opće prakse.

Rezultati Uzorak je obuhvatio 1356 muškaraca i 1932 žene. Nezaposlena su među njima bila 382 muškarca (28.2%) i 472 žene (24.4%). Među zdravim osobama, nezaposlenost je bila negativno povezana s korištenjem nekih oblika preventivne zdravstvene zaštite u godini prije istraživanja (redovita kontrola krvnoga tlaka, omjer izgleda [OR], 0.738, 95% raspon pouzdanosti [CI], 0.576-0.945; kontrola koncentracije šećera u krvi OR, 0.751, 95% CI, 0.565-0.999; provođenje preventivnoga pregleda OR, 0.563, 95% CI, 0.410-0.772). Slično je pokazano i među osobama koje su prijavile kardiovaskularne ili metaboličke bolesti (provođenje preventivnoga pregleda OR, 0.661, 95% CI, 0.456-0.959; dobivanje liječničkoga savjeta o promjeni prehrambenih navika i cijepljenju protiv gripe OR, 0.627, 95% CI, 0.424-0.928).

Zaključci Nezaposlene osobe koje jesu i koje nisu imale kardiovaskularnih ili metaboličkih bolesti manje su se koristile preventivnom zdravstvenom zaštitom nego li njima prisposodobive skupine zaposlenih osoba. Da bi postigao jednakomjerniju raspodjelu preventivne zdravstvene zaštite, hrvatski sustav zdravstvene zaštite mora dodatnu pozornost posvetiti nezaposlenima, primjerice uvođenjem programa preventivnih zdravstvenih pregleda za tu osjetljivu skupinu osoba.